

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2021-11-15

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-4280-2021

Dossiérnr
NVR2054701

Beslut för bildande av naturreservatet Svedjesjön

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Svedjesjön
 NVR-id: 2054701
 Natura 2000: Näkten SE0720056
 Kommun: Östersund
 Län: Jämtland
 Vägkarta: 152 Östersund
 Lägesbeskrivning: Cirka fem kilometer öster om Orrviken och 10 kilometer sydväst om Östersund
 Centrumkoordinater: N: 6996874 E: 476161 (SWEREF99 TM)
 Fastigheter: Del av Sunne-Svedje 4:3, 4:11, 5:1 och Målsta 1:10 och 1:19
 Markägare: Enskilda markägare
 Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län
 Totalareal: 177,8 hektar, varav 66,4 hektar produktiv skogsmark
 Vatten- och öppen våtmarksareal: Cirka 19 hektar sjö och vattendrag och 56 hektar öppen våtmark

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	4
Beskrivning av området	4
Föreskrifter	6
Undantag från föreskrifterna	9
Skötselplan.....	10
Redogörelse för ärendet	10
Ärendets beredning	10
Synpunkter på förslaget till beslut	11
Länsstyrelsens bedömning	11
Naturvärdesinventeringar.....	14
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	14
Konsekvensutredning.....	15
Upplysningar	16
Bilagor.....	17

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Tidigare beslut om djurskyddsområde för Svedjesjön, beslutsdatum 1975-11-21 (diarienummer, dnr. 11.111-610-74), skall upphöra att gälla så snart aktuellt beslut om naturreservat vunnit laga kraft.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Svedjesjön**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer. Områdets blekesjö, torrlagda kalkblekefält, rikkärr, delvis brandpräglade och betespräglade barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog samt tillhörande ekosystem och biologisk mångfald, med bland annat rik fågelfauna, ska bevaras och utvecklas.

Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att delar av området är utpekade att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet uppnås genom periodvis tillträdesförbud i del av naturreservatet avsett för fågelskydd. Syftet uppnås även genom fri utveckling i kombination med hydrologisk återställning, hävd av myrar, utglesning av trädsiktet, utmarksbete samt naturvårdsbränning. Syftet nås också genom anordningar för att underlätta friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Rikt fågelliv.
- Kalkblekefält med såväl torrlagda blekeområden som grunda blekesjöar.
- Barnaturskog och kalkbarrskog med kontinuitet av gamla träd samt inslag av kaltallskog.
- Områdets mångformighet och dess livsmiljöer för en stor mångfald av rödlistade- och andra naturvårdsarter, vilka omfattar bark- och vedlevande mossor, svampar och lavar samt insekter och vattenlevande organismer tillsammans med kalkgynnade kärlväxter, mossor och marksvampar.
- Natura 2000-naturtyp: Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140).

Beskrivning av området

Naturreservatet Svedjesjön ligger i Östersunds kommun, cirka fem kilometer öster om Orrviken och tio kilometer sydväst om Östersunds centrum. Området är omkring 178 hektar stort och består av Svedjesjön, som gett naturreservatet dess namn, kalkblekefält, rikkärr och kalkbarrskog och fuktig granskog. Terrängen i området är flack och höjden över havet sträcker sig mellan omkring 375 meter vid Svedjesjöns utlopp i söder och 395 meter i den högsta delen i sydöst. Berggrunden består av kalkrik lerskiffer i form av Kogtaskiffer och Andersöskiffer. Jordarterna är lerig morän samt en del torv. Själva Svedjesjön har sedan 1975 varit ett fågelskyddsområde vilket nu ersätts med naturreservatets föreskrifter. Föreskrifterna medför bland annat att delar av området inte får beträdas under fåglarnas rast- och häckningstider.

Sjö och kalkblekefält

Svedjesjön utgörs av ett 85 hektar stort kalkblekefält (består av utfälld kalk) som i varierande grad är täkt av vatten. Det delvis exponerade och tidvis torrlagda blekefältet, som nu hyser mycket höga naturvärden, är ett resultat av en tidigare sjösänkning. Det är oklart när sjösänkningen gjordes och hur mycket vattennivån är sänkt, men blekefältets utbredning ger en tydlig indikation på en betydligt större sjö. När kalkblekefälten tidvis översvämmas är de omtäckta födosöksområden för vadarfåglar. I södra delen av naturreservatet är kalkblekefältet omgivet av rikkärr, fuktig

granskog och kalkbarrskog. Svedjesjön har sin tillrinning från Gilleråsbäcken, källdråg och en del diken. Utflödet i söder rinner via en bäck till Målängså. Under våren finns gott om rastande fåglar och under sommaren pågår häckning. Många fåglar bygger sina reden på de under sommaren torra kalkblekefälten. Till fåglar som har skådats i området hör rödlistade arter som bläsand (*Mareca penelope*), brushane (*Calidris pugnax*), kricka (*Anas crecca*), rödspov (*Limosa limosa*), storspov (*Numenius arquata*) och tofsvipa (*Vanellus vanellus*), varav rödspov och storspov är stark hotade. I vattnet har kransalger som borststräfs (*Chara aspera*) och rödsträfs (*C. tomentosa*) påträffats. Vegetationen i kalkblekefält är sparsam och endast ett mindre antal arter klarar att växa i den höga kalkhalten, däribland den starkt hotade mossarten tegelbryum (*Bryum wrightii*) som påträffats i naturreservatet. I Sverige växer tegelbryum enbart på nästan vegetationsfria och exponerade kalkblekefält och fynd av arten finns för närvarande registrerade endast i Jämtlands län.

Rikkärr och Skog

Myrarna i området består av rikkärr med många kalkgynnade och kalkkrävande arter. Rikkärren utgörs främst av trädäckta kärr med varierande fuktighet men inom området finns även en del öppna kärr som tidigare nyttjats för myrslåtter. Fältskiktet i de mer öppna kärren, främst ut mot blekefältet, domineras av kalkindikatorn axag (*Schoenus ferrugineus*). Bottenskiktet utgörs av brunmossor som till exempel guldspärrmossa (*Campylium stellatum*) och späd skorpionmossa (*Scorpidium cossonii*). Även kalkindikatorn och rödlistade sumpäggsvampen (*Bovista paludosa*) har påträffats, liksom flera orkidéarter.

Skogen inom naturreservatet är till stora delar fuktig naturskog och kalkbarrskog med bitvis mycket höga naturvärden. Skogen är i huvudsak grandominerad (*Picea abies*) men bitvis dominerar tall (*Pinus sylvestris*). En del inslag av asp (*Populus tremula*), sälg (*Salix caprea*) och björk (*Betula* sp.) förekommer. Skog som växer i de fuktigaste delarna av rikkärren, främst nära blekefälten, övergår i sumpskog. Skogen utgörs av träd med blandade åldrar, med inslag av mycket gamla tallar och bitvis en hel del gamla granar och även en del gamla aspar. I skogen förekommer relativt gott om enbuskar (*Juniperus communis*) vilket indikerar att skogsmarken tidigare har använts för utmarkbete. Stubbar visar att det även har förekommit dimensionsavverkningar, plockhuggning samt bortstädning av döda träd i varierande utsträckning. Spridda brandljud på tallar och en del kolad tallvedved visar att området historiskt har påverkats av brand. I avsaknad av sentida bränder

präglas dock skogen i nutid främst av intern beståndsdynamik, där gamla träd dör och faller och nya växer upp i luckorna som bildas.

Förekomsten av liggande död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlekar är bitvis riklig. Hotade arter som observerats och som indikerar att området har god kontinuitet av död ved är bland annat blackticka (*Steccherinum collabens*) och ostticka (*Skeletocutis odora*). På gammal sälk har bland annat doftticka (*Haploporus odorus*) påträffats. Fältskiktet domineras av blåbärsris (*Vaccinium myrtillus*) och örter. Kalkberoende arter som finbräken (*Cystopteris montana*) och taggfingersvamp (*Ramaria karstenii*) har påträffats i området.

Naturreservatet är opåverkad av modernt skogsbruk men både skogen och rikkärren är påverkade av dikning.

Friluftslivet i området utgörs främst av fågelskådning.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 4 samt i artförteckning, bilaga 5.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,

5. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
6. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
7. införa för området främmande växt- eller djurart,
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
9. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig till blöt mark.
10. framföra motordrivet fordon i terräng på barmark,
11. jaga eller medföra jaktredskap, hund eller katt inom område markerat i karta, bilaga 1, under perioden 15 mars till 15 augusti varje år.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

12. riva bäverdammar eller bäverhyddor.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning samt utmärkning av område med tillträdesförbud, markerade på karta bilaga 1,
2. uppsättning av informationstavla på plats markerad på karta, bilaga 1, samt uppsättning av information om fågelskydd längs gränsen för området med tillträdesförbud,
3. anläggande och underhåll av fågelskådartorn, trädäck med rastplats, spång och stig på platser markerade på karta, bilaga 1, och eldstad och utedass i anslutning till detta, samt spänger i de delar av naturreservatet där de behövs för att hindra markslitage,
4. underhåll av skoterled/körväg markerad på karta, bilaga 1,
5. hydrologisk återställning genom igenläggning av diken i områden markerade på karta, bilaga 1, inklusive fällning av granunderväxt av olika ålder för att använda vid igenläggningen samt körning med nödvändiga arbetsfordon under arbetets gång,
6. röjning av igenväxningsvegetation och myrslåtter i områden markerade på karta, bilaga 1, inklusive körning med lätta arbetsfordon (<450kg) i samband med arbetet,
7. ringbarkning och fällning av gran samt punktbränning i områden markerade på karta, bilaga 1,

8. utmarksbete, inklusive de anordningar som krävs för att genomföra betet, i område markerat på karta, bilaga 1, och flytt av fällda granar till lämpliga områden inom naturreservatet för att underlätta betet,
9. naturvårdsbränning inom områden markerat på karta, bilaga 1, inklusive transport av bränningsutrustning med motorfordon och dylikt för att kunna genomföra åtgärden,
10. borttagning av främmande växter genom mekaniska metoder samt främmande djur genom jakt,
11. förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av giftfria feromonfällor, utläggning av fångstvirke samt fällning av angripna granar och eller rotkapning av vindfällda granar samt kvistning och barkning av dessa,
12. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. färdas eller uppehålla sig inom område med tillträdesförbud, markerat på kartan, bilaga 1, under tiden 15 mars till 15 augusti varje år,
2. medföra okopplad hund eller katt i naturreservatet under perioden 15 mars till 15 augusti varje år,
3. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
5. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
6. elda, annat än med medhavd ved,
7. framföra motordrivet fordon i terräng.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

8. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet, militär övningsverksamhet eller andra organiserade arrangemang.
9. genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, inklusive att framföra motordrivet fordon, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet gällande lagstiftning,
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst, vid sjukfall samt vid polisiära ärenden,
- d) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- e) länsstyrelsepersonal att i tjänsteärenden framföra motordrivet fordon,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) fiske enligt fiskeförvaltande organisations regler,
- h) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- i) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare terränggående motorfordon (<450kg) på fastmark samt längs befintliga körstråk markerade på karta, bilaga 1,
- j) färd med snöskoter eller lättare motordrivet fordon (≤450kg) längs skoterled/körväg markerad på karta, bilaga 1,
- k) underhåll av befintlig skoterled/körväg/stig markerad på karta, bilaga 1, där fallna träd över skoterled/körväg/stig får flyttas åt sidan eller kapas samt att grenar och unga träd som stör framkomligheten får röjas,
- l) markägare inom naturreservatet att året om uppehålla sig eller framföra lättare motordrivet fordon (≤450kg) på körväg, markerad på karta bilaga 1, samt att under period då inte tillträdesförbud gäller underhålla körväg, inklusive bro,
- m) normalt underhåll av väg som gränsar till naturreservatet och som markeras på karta, bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3,
- n) att inom 15 år från beslutsdatum och ett avstånd av 3 meter från befintlig väg som markeras på karta, bilaga 1, fälla träd samt bredda vägen en gång.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen skall A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- o) att rensa dike,
- p) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- q) uppförande av jakttorn på ny plats.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

År 1975 inrättades ett djurskyddsområde vid Svedjesjön (dnr. 11.111-610-74) i syfte att skydda fågellivet. År 1995 utfördes inventeringar av naturvärden i våtmark, rikkärr och kalkblekefälten vid Svedjesjön där området klassades som ett område med höga naturvärden. Samma år föreslog Länsstyrelsen dessutom att Svedjesjön skulle vara en del i ett vattendrags- och sjösystem (Näkten) som ingick i EU:s Natura 2000-nätverket. År 2005 godkände EU-kommissionen Näkten (SE0720056) som en del av unionens Natura 2000-nätverk enligt Art- och habitatdirektivet.

År 2008 och 2015 genomförde Länsstyrelsen skogliga naturvärdesinventeringar i området och 2016 påbörjade Länsstyrelsen en utredning om möjligheterna att bilda naturreservat av området. Länsstyrelsen föreslog år 2018 Svedjesjön som naturreservat. Efter godkännande från Naturvårdsverket kontaktades markägarna och informerades om förslaget till naturreservat. Efter flera gränsändringar i dialog med markägare kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser. Efter fastighetsbestämning och ytterligare gränsändring färdigställdes uppdraget år 2019.

Uppdragen att värdera objekt och sköta förhandlingar har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingarna slutfördes 2019 och förhandlingarna avslutades 2020, då alla avtal om inträngsersättning med berörda markägare var klara.

Under 2021 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. I bildande av naturreservat ingår att det tidigare djurskyddsområdet (dnr. 11.111-610-74) upphävs och att ett område med tillträdesförbud, och med något starkare föreskrifter, utgör en del av naturreservatet istället. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom åtta yttranden till Länsstyrelsen, varav två med synpunkter och två med meddelande om att de avstår från yttrande.

Synpunkt inkom från Transportstyrelsen som påpekade att en C-föreskrift där Länsstyrelsen skrivit att ”utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att flyga lägre än 300 meter över naturreservatet (gäller även drönare) under tiden 15 mars till 15 oktober varje år” inte stöds av miljöbalken. Miljöbalken är tillämpbar för mark- och sjöområden när det gäller föreskriftsrätt men inte tillämpbar för reglering av luftrummet. Länsstyrelsen har tagit bort föreskriften.

Synpunkt inkom även från Jägareförbundet som anser att jakträttsinnehavare bör kunna söka tillstånd hos Länsstyrelsen att sätta upp ett nytt jakttorn vid behov. Länsstyrelsen har skrivit in undantag q) från föreskrifterna angående uppförande av jakttorn på ny plats.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet Svedjesjön är ett variationsrikt område med mycket höga naturvärden knutna till naturtyperna blekesjö, kalkblekefält med tidvis torrlagda blekefält samt rikkärr, kalkbarrskog och fuktig granskog. Förekomst av källdråg bidrar också till höga naturvärden. Mångfalden av naturtyper erbjuder många livsmiljöer och stor biologisk mångfald. Den kalkrika marken och vattnet ger också livsmiljöer för mer specialiserade kalkkrävande arter.

Svedjesjön med omgivande kalkblekefält är sedan tidigare ett djurskyddsområde i syfte att skydda rastande och häckande fåglar. Under sommarmånaderna är det många fåglar som bygger sina reden på de torra kalkblekefälten och när blekefälten tidvis översvämmas är de omtäckta födosöksområden för vadarfåglar. Fågellivet har ett högt bevarandevärde och är i behov av fortsatt skydd.

Svedjesjön är ett av Jämtlands läns största kalkblekefält. Blekefältet är skyddsvärt på grund av sin storlek samt förekomsten av den starkt hotade blekespecialistarten tegelbryum. Området har bedömts vara av högsta skyddsklass i den inventering som gjorts av kalkblekefält i länet.

Myrarna inom naturreservatet är rikkärr med höga botaniska värden och livsmiljöer för både kalkgynnade och kalkkrävande arter samt

fåglar. Området har bedömts vara av högsta skyddsklass i den rikkärrsinventering som utförts i länet.

Området har en lång skoglig kontinuitet och det finns värdefulla naturskogsstrukturer i ett hydrologiskt varierat område. En betydande del av skogsmarken i naturreservatet består av örtrik kalkbarrskog, en skogstyp som Sverige har ett internationellt ansvar för att bevara. En del av kalkbarrskogen utgörs dessutom av kalktallskog, för vilken Naturvårdsverket har tagit fram ett åtgärdsprogram för att bevara.

Svedjesjön är beläget inom ett landskapsavsnitt, trakt, med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för granskog och skogstyper som kalkbarrskog samt inom ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för våtmarker och gräsmarker. I sådana landskapsavsnitt finns täthet av värdekärnor med djur- och växtliv samt biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer. Skogstypen kalkbarrskog samt skogsområden med särskilt höga ekologiska bevarandevärden ska enligt *”Nationell strategi för formellt skydd av skog”* (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2017) prioriteras för skyddsåtgärder. Därtill ingår Svedjesjön i ett område (Storsjön) med limniska värden utpekade inom arbete med grön infrastruktur.

Delar av området är även utpekade att ingå i Natura 2000 (Näkten SE0720056), EU:s ekologiska nätverk av skyddsvärda naturområden. Dessa områden ska enligt 16 § förordning (1998:1252) om områdesskydd, med stöd av miljöbalken, vara generellt prioriterade för formellt skydd.

Cirka en kilometer från Svedjesjöns ligger naturreservatet Rödmyrmyren (NVR ID: 2021645). Närheten mellan områdena ger en god ekologisk funktionalitet i landskapet och bidrar till spridningsmöjligheter för arter.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Länsstyrelsen bedömer därför att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång sikt bevara och utveckla områdets höga naturvärden, *vilket motiverar Länsstyrelsens beslut att bilda naturreservat*. Därtill bedömer Länsstyrelsen att fågellivet främjas bäst genom att en del av naturreservatet är belagt med tillträdesförbud, liksom tidigare fågelskyddsområde. Tiden för tillträdesförbud och storleken på tillträdesförbudet har utökats i förhållande till tidigare

djurskydd/fågelskyddsområde. Utökad tid för tillträdesförbud motiveras av att klimatförändringar kan leda till att fåglars flytt och häckningstider, liksom antal kullar per säsong, förändras. Då osäkerhet finns om hur stora eventuella förändringar kan bli så har tiden utökats med en månad på våren och två veckor på sommaren eftersom rådande mönster pekar mot att flyttfåglarna kommer allt tidigare på våren. Den utökade storleken på området med tillträdesförbud (87 hektar) i förhållande till tidigare fågelskyddsområde (78 hektar; bilaga 1a) motiveras av möjlighet till gemensam gräns med naturreservatets gräns i norra delen och förenklad gränsdragning för tillträdesförbudet i södra delen. Storleken har också utökats på grund av att den körväg som korsar kalkblekefältet har införlivats i tillträdesförbudet för andra än områdets markägare. Detta motiveras av att risken för störningar för fåglarna är stor om rörelse försiggår på en körväg som går rakt över fåglarnas skyddsområde.

Länsstyrelsen bedömer samtidigt att naturvårdande skötsel behövs, som komplement till fri utveckling, för att bevara och utveckla övrig biologisk mångfald i områdets naturmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att våtmarkernas naturvärden bevaras och utvecklas bäst genom röjning av igenväxande träd och buskar på de öppna kalkblekefälten och rikkärren samt slätter, alternativt bete, på rikkärren. Länsstyrelsen bedömer även att återinförande av utmarksbete kan bidra till att bevara och utveckla den biologiska mångfalden genom att gynna marklevande svampar och örter i kalkbarrskogen. Vid utmarksbetet skapar trampet från djuren störning i markskiktet och ger gröningsplatser samtidigt som trädskiktet hålls glest och ger möjligheter för att solen når marken. För att möjliggöra utmarksbete behöver ett solgenomsläppligare öppnare trädskikt återskapas. Länsstyrelsen föreslår därför en minskning av granar och luckhuggning i kalkbarrskogen. Länsstyrelsen bedömer också att områdets höga naturvärden knutna till talldominerad brandpräglad skog kan gynnas av naturvårdsbränning. Länsstyrelsen anser även att hydrologisk återställning av dikespåverkad mark gynnar naturvärdena i området. Länsstyrelsen bedömer samtidigt att ett storskaligt angrepp av åttatandad granbarkborre riskerar att del av syftet med naturreservatet inte uppnås, och att sådana angrepp därför ska kunna begränsas genom de åtgärder som beskrivs i föreskrifterna. Länsstyrelsen anser att förbud för framförande av motordrivet fordon i terräng är motiverat för att skydda störningskänsliga naturvärdesarter i kalkblekefält, rikkärr och kalkbarrskog. Slutligen bedömer Länsstyrelsen att friluftsanordningar och spänger kan behövas för att kanalisera besökare och minska markslitage.

Beslutet

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Upphävande av djurskyddsområde

Föreskrifterna för Svedjesjöns djurskyddsområde omfattas i all väsentlighet av föreskrifterna i detta beslut om naturreservat. Naturreservatets föreskrifter medför ett starkare skydd för de naturvärden som motiverade bildandet av djurskyddsområde 1975. Del av naturreservatet beläggs med tidsbestämt tillträdesförbud och det området är större än det tidigare djurskyddsområdet (bilaga 1a). Även tiden för tillträdesförbud har utökats. Detta utgör synnerliga skäl för att häva beslutet om djurskyddsområde enligt 7 kap. 7 § miljöbalken. Det tidigare beslutet om djurskyddsområde Svedjesjön (dnr. 11.111-610-74) upphävs i och med att detta beslut om naturreservatet Svedjesjön blir gällande.

Naturvärdesinventeringar

Utöver Länsstyrelsens egna naturvärdesinventeringar har området tidigare inventerats av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen har registrerat tre nyckelbiotoper i området till en sammanlagd storlek av 20,3 hektar (beteckningar N 8830-1996, N 1110-2006 och 129-2018). Skogsstyrelsen har även registrerat områden för naturvärden till en sammanlagd storlek av 1,9 hektar (beteckningar N 8526-1996 och N 8533-1996). När det gäller Länsstyrelsens egna inventeringar har området ingått i våtmarks-, rikkärrs- och blekeinventeringen (ID: 18E 9H 02). Även inventering av skogens naturvärden har utförts. En del ideella föreningar och privatpersoner har bidragit genom registrering av fågelarter.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet Svedjesjön påverkas helt eller delvis av riksintressena:

- Anspråk Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI) (Näkten; enligt 4 kap. 1 § miljöbalken).
- Naturvård (Svedjesjön; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).
- Friluftsliv (Storsjöbygden; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).
- Kulturmiljövård (Storsjöbygden; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).

- Försvarsmaktens påverkansområde väderradar (enligt 3 kap. 9 § miljöbalken).

Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservatet Svedjesjön går väl ihop med dessa riksintressen.

Gällande översiktsplan för Östersunds kommun, antagen 2014 (samt ännu ej fastställd ny översiktsplan), pekar bland annat ut stora delar av området där naturreservatet Svedjesjön är beläget som område för riksintresse för naturvård (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken) samt som befintligt naturskydd och område för naturvård. ”Vindkraft i Östersunds kommun, Tillägg till Översiktsplan” från 2011 pekar ut området som olämpligt för vindkraftsutbyggnad med hänsyn till andra intressen som till exempel som värdefulla natur.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chef för naturskydd och förvaltning Per D Sander samt handläggare Maria Gylle, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Maria Gylle

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,

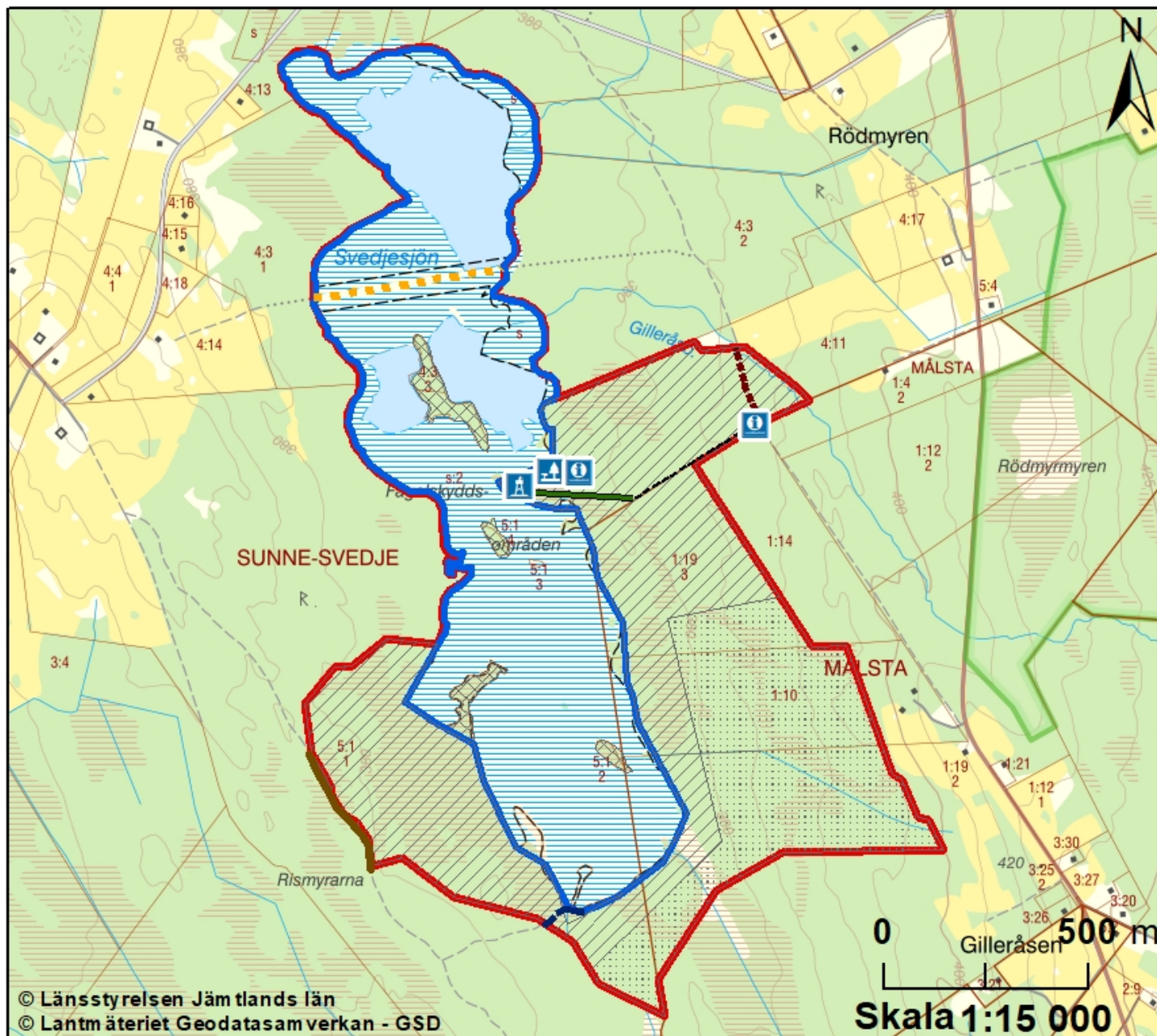
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden, såsom Natura 2000, krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Bilagor

1. Beslutskarta
 - 1a. Beslutskarta tillträdesförbud
2. Översiktskarta
3. Underhåll av väg
4. Skötselplan
 - 4a. Skötselplankarta
5. Artförteckning

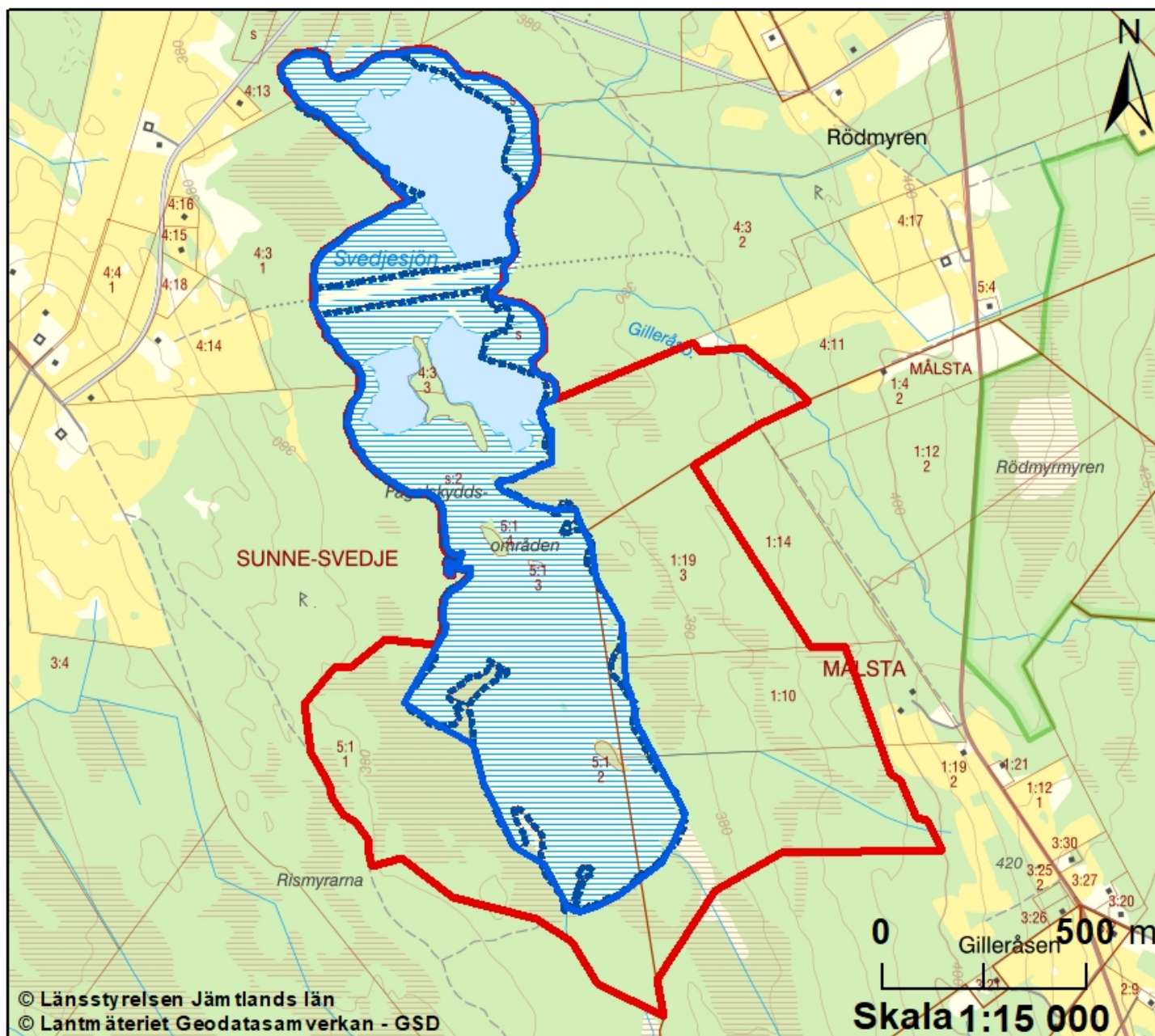
Naturreservatet Svedjesjön Beslutskarta

Gräns för naturreservatet Svedjesjön	Informationsskylt omfattad av föreskrift B2
Område omfattat av föreskrift A11, B1, B2, B6 och C1	Rastplats omfattad av föreskrift B3
Område omfattat av föreskrift A11, B9 och C1	Fågelskådartorn omfattad av föreskrift B3
Område omfattat av föreskrift B5 och B6	
Område omfattat av föreskrift B5, B6, B7 och B8	
Spång och mindre trädäck omfattade av föreskrift B3	
Stig omfattad av föreskrift B3 och undantag k) från föreskrifter	
Led omfattad av föreskrift B4 och undantag i), j) och k) från föreskrifter	
Körstråk omfattat av undantag i), j) och k) från föreskrifter	
Körväg omfattad av undantag l) från föreskrifter	
Väg omfattad av undantag m) och n) från föreskrifterna	

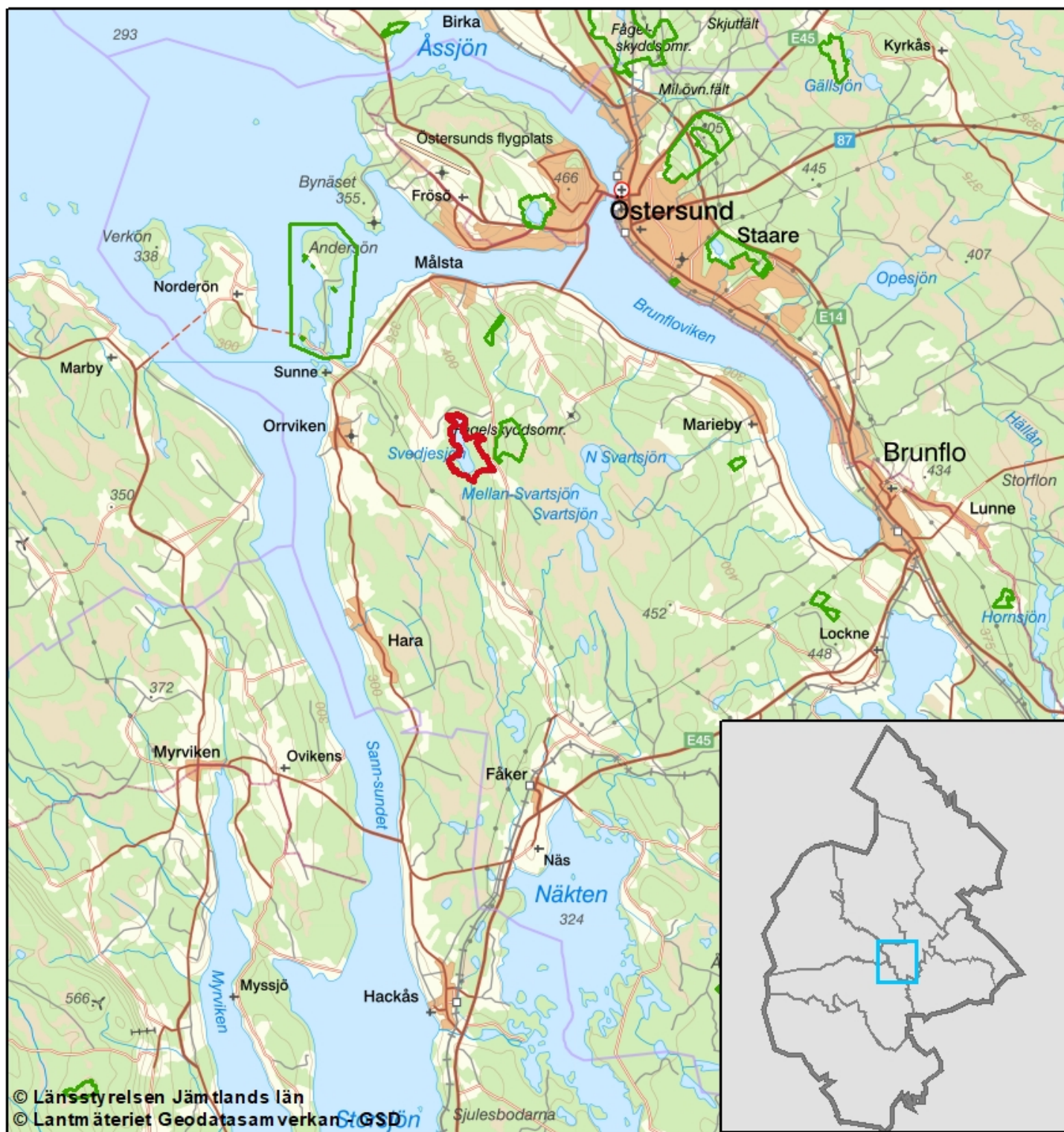
Naturreservatet Svedjesjön Beslutskarta tillträdesförbud

- Gräns för naturreservatet Svedjesjön
- Område som omfattas av tillträdesförbud under tiden 15 mars till 15 augusti varje år
- Område som omfattas av upphävt djurskydd

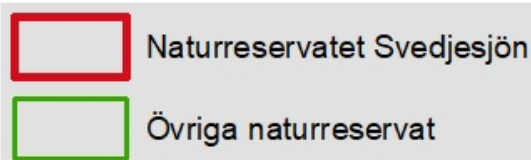

Naturreservatet Svedjesjön Översiktskarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan GSD

0 10 km

Skala 1:200 000

Underhåll av väg

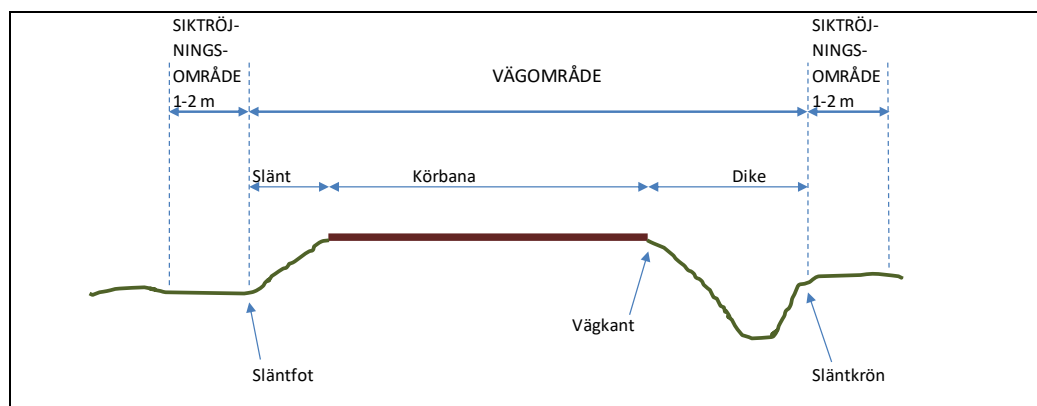
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom till exempel dikesrensning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Det är väghållarens ansvar att den utrustning och de maskiner som används vid underhållsarbeten är rengjorda och att jordmassor från annan plats inte tillförs naturreservatet. Detta för att förhindra spridningen av främmande arter.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det så kallade siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

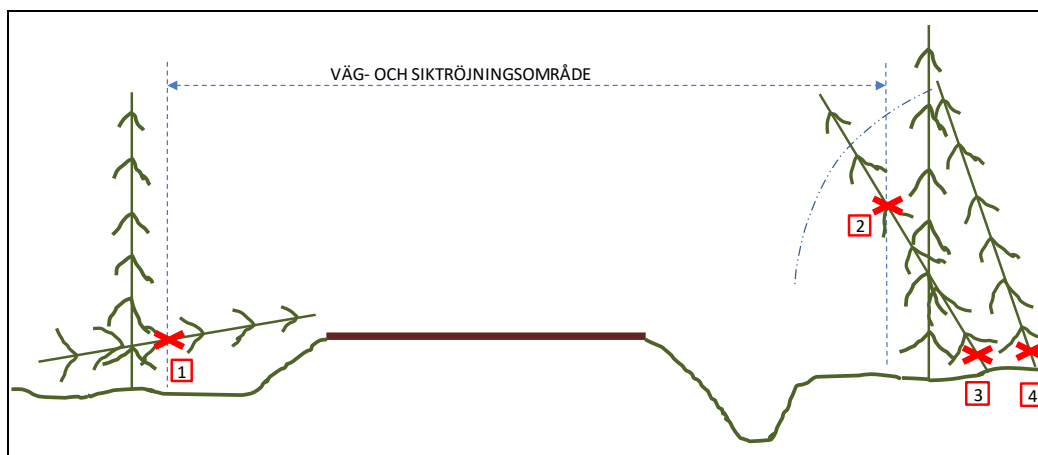
Inför större arbeten, till exempel efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, ska Länssstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena. I vissa fall kan sådana åtgärder också kräva tillstånd från Länssstyrelsen.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa så kallade farliga kantträd med mera, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att markägaren får ta till vara de delar av fällda och/eller kapade träd, delar av träd med mera, som är inom väg- och siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, det vill säga i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden med mera som naturreservatet syftar till att skydda.

Skötselplan för naturreservatet Svedjesjön

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	2
Syfte	2
Beskrivning av naturreservatet.....	2
Administrativa data	2
Områdesbeskrivning.....	2
Prioriterade bevarandevärden	5
Natura 2000.....	5
Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer	6
PLANDEL	7
Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden	7
Skötselområde A – Blekeområde (85 hektar).....	7
Skötselområde B – Rikkärr och barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog (58 hektar)	9
Skötselområde C – Fuktig grannaturskog med inslag av kalkbarrskog (31 hektar)	11
Skötselområde D – Talldominerad skog på holmar (3 hektar)	13
Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden.....	14
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	15
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	15
Övriga uppgifter.....	16
Samråd med rennäringen	16
Bränningsplan.....	16
Uppföljning	17
Tillsyn.....	17
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	17
Källförteckning	17

BESKRIVNINGSDDEL

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer. Områdets blekesjö, torrlagda kalkblekefält, rikkärr, delvis brandpräglade och betespräglade barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog samt tillhörande ekosystem och biologisk mångfald, med bland annat rik fågelfauna, ska bevaras och utvecklas.

Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att delar av området är utpekade att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet uppnås genom periodvis tillträdesförbud i del av naturreservatet avsett för fågelskydd. Syftet uppnås även genom fri utveckling i kombination med hydrologisk återställning, hävd av myrar, utglesning av trädsiktet, utmarksbete samt naturvårdsbränning. Syftet nås också genom anordningar för att underlätta friluftsliv.

Beskrivning av naturreservatet

Administrativa data

Naturreservatets namn	Svedjesjön
Län	Jämtland
Kommun	Östersund
Fastigheter	Del av Sunne-Svedje 4:3, 4:11, 5:1 och Målsta 1:10 och 1:19 samt hela Sunne-Svedje S:2
Markägare	Enskilda markägare
Areal	177,8 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jämtlands län
Natura 2000	Näkten SE0720056

Områdesbeskrivning

Landskap och läge

Naturreservatet Svedjesjön ligger i Östersunds kommun, cirka fem kilometer öster om Orrviken och tio kilometer sydväst om Östersunds centrum. Området är omkring 178 hektar stort och består av Svedjesjön, som gett området dess namn, blekefält, rikkärr, kalkbarrskog och fuktig granskog. Terrängen är flack och höjden över havet sträcker sig från omkring 375

meter vid Svedjesjöns utlopp i söder till 395 meter i den högsta delen i sydöst. Själva Svedjesjön har sedan 1975 varit ett fågelskyddsområde vilket nu ersätts med naturreservatets föreskrifter. Föreskrifterna medför bland annat att delar av området inte får beträdas under fåglarnas rast- och häckningstider.

Geologiska förhållanden

Området ligger i den naturgeografiska regionen Jämtlands kambro-silurområde, vilket innebär att bergarterna bildades av sediment under kambrosilurtiden (kambrium, ordovicium och silur) för cirka 400–550 miljoner år sedan. Berggrunden består av kalkrik lerskiffer i form av Kogtaskiffer och Andersöskiffer. Jordarterna är lerig morän samt en del torv.

Sjö och blekefält

Svedjesjön är en grund kalkblekesjö som övergår i torrare omkringliggande kalkblekefält. Bleke består av utfälld kalk. I södra delen av naturreservatet är blekefältet omgivet av rikkärr. Sjön och blekefälten har sin tillrinning av vatten från källdråg, Gilleråsbäcken och en del diken. Utflödet är i söder och rinner via en bäck till Målängsån. Under torra somrar kan stora delar av bleket helt torka ur. Sjön och dess blekefält har ett stort värde för bland annat fåglar, mossor och kransalger. Under våren finns gott om rastande fåglar vid sjön och i våtmarkerna och under sommaren pågår häckning. Många fåglar bygger sina reden på, de under sommaren torra, blekefälten. Till de fåglar som har skådats i området hör de hotade arterna bläsand (*Mareca penelope*), brushane (*Calidris pugnax*), kricka (*Anas crecca*), rödspov (*Limosa limosa*), storspov (*Numenius arquata*) och tofsvipa (*Vanellus vanellus*), varav rödspov och storspov är starkt hotade. I vattnet har kransalger som borststräfs (*Chara aspera*), busksträfs (*C. vulgaris*) och rödsträfs (*C. tomentosa*) observerats. Vegetationen i blekefälten är sparsam och endast ett mindre antal arter växer i den höga kalkhalten, däribland har den starkt hotade mossarten tegelbryum (*Bryum wrightii*) påträffats. I Sverige växer tegelbryum enbart på nästan vegetationsfria och exponerade kalkblekefält och fynd av arten finns för närvarande registrerade endast i Jämtlands län.

Rikkärr och Skog

Myrarna i området består av rikkärr med höga botaniska värden och många kalkgynnade och kalkkrävande arter. Rikkärren utgörs främst av trädtäckta kärr och övergår bitvis i sumpskog, men även den del öppnare kärr förekommer. Exempel på observerade kalkgynnade arter är axag (*Schoenus ferrugineus*), jämtstarr (*Carex lepidocarpa* subsp. *jemtlandi*), sumpäggschamp (*Bovista paludosa*), en del orkidéarter samt brunmossor som guldspärrmossa (*Campylium stellatum*) och späd skorpionmossa (*Scorpidium cossonii*).

Skogen inom naturreservatet har mycket höga naturvärden och utgörs delvis av fuktig granskog och delvis av kalkbarrskog. Skogen är bitvis grandominerad (*Picea abies*) och bitvis talldominerad (*Pinus sylvestris*). Även en del inslag av asp (*Populus tremula*), säl (*Salix caprea*) och björk (*Betula* sp.) förekommer. Granskogen kan oftast klassas som kalkbarrskog, medan den talldominerade skogen endast i undantagsfall utgörs av tydlig kalktallskog. Skogen är olikåldrig och flerskiktad med inslag av mycket gamla tallar, en hel del gamla grova granar och även en del gamla aspar och sälg. Brandspår finns i hela området i form av spridda brandljud på tallar och en del kolad tallved. Brandspåren är troligen huvudsakligen en

följd av svedjebränning. I avsaknad av sentida bränder präglas dock skogen numera främst av intern beståndsdynamik. Förekomsten av liggande död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlekar är bitvis riklig. Hotade arter som observerats och som indikerar att området har god kontinuitet av död ved är bland annat blackticka (*Steccherinum collabens*) och ostticka (*Skeletocutis odora*). På gammal sälgräs har arter som lunglav (*Lobaria pulmonaria*) och doftticka (*Haploporus odoratus*) iakttagits. Fältskiktet domineras av blåbärsris (*Vaccinium myrtillus*) och örter. Kalkgynnade växter som påträffats i naturreservatets skogsmark är till exempel tibast (*Daphne mezereum*), skogsvicker (*Vicia sylvatica*) och blåsippa (*Hepatica nobilis*) samt en del orkidéarter. Även kalkberoende arter som finbräken (*Cystopteris montana*) och taggfinngädda (*Ramaria karstenii*) har hittats.

Naturreservatet är opåverkad av modernt skogsbruk men både skogen och rikkärren är påverkade av dikning med störd hydrologi som följd.

Naturvårdsarter

I artförteckningen, bilaga 5, anges naturvårdsarter som påträffats i naturreservatet Svedjesjön. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppet naturvårdsarter återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter. Med avseende på rödlistade arter har totalt 32 arter hittills hittats inom området. Bland dessa arter är tre starkt hotade (EN), 10 sårbara (VU), en ej bedömd (NE) och övriga är missgynnade (NT).

Kulturhistoria och tidigare markanvändning

Vattennivån i Svedjesjön har sänkts vid något tillfälle, troligen någon gång under 1800-talet eller under 1900-talets början. Det är oklart hur mycket vattennivån sänktes men blekefältets utbredning ger en tydlig indikation på en betydligt större sjö. Skälet till sänkningen var troligen att omkringliggande skogsmark skulle bli något torrare. Enligt Storskifteskartan från 1797 och Laga skifteskartan från 1863 utgjordes marken runt sjön av skogs- och myrmark. Laga skifteskartan visar att våtmarken nyttjades till myrslätter och att både våtmarken och skogen nyttjades för bete. Slåttern upphörde någon gång på 1950-talet. Generalstabskartan från 1903 och Ekonomiska kartan från 1967 visar att området runt sjön var skogsbeklätt med en del öppen myrmark. Historiskt ortofoto från 1960 visar att myrmarken var mer öppen 1960 än vad den är nu. Området är opåverkad av modernt skogsbruk men en del plockhuggning, dimensionshuggning samt bortstädande av döda träd har förekommit längre tillbaka i tiden. Både skogen och rikkärren är påverkade av dikning.

Rennäring

Området där naturreservatet är beläget ligger inom Njaarke samebys totala renbetesområde och nyttjas främst som vinterland och vårvinterland.

Friluftsliv

Naturreservatet Svedjesjön nyttjas, så vitt Länsstyrelsen känner till, främst för fågelskådning, jakt samt svamp- och bärplockning. Området ligger nära Östersund och är relativt lättillgängligt med egen bil.

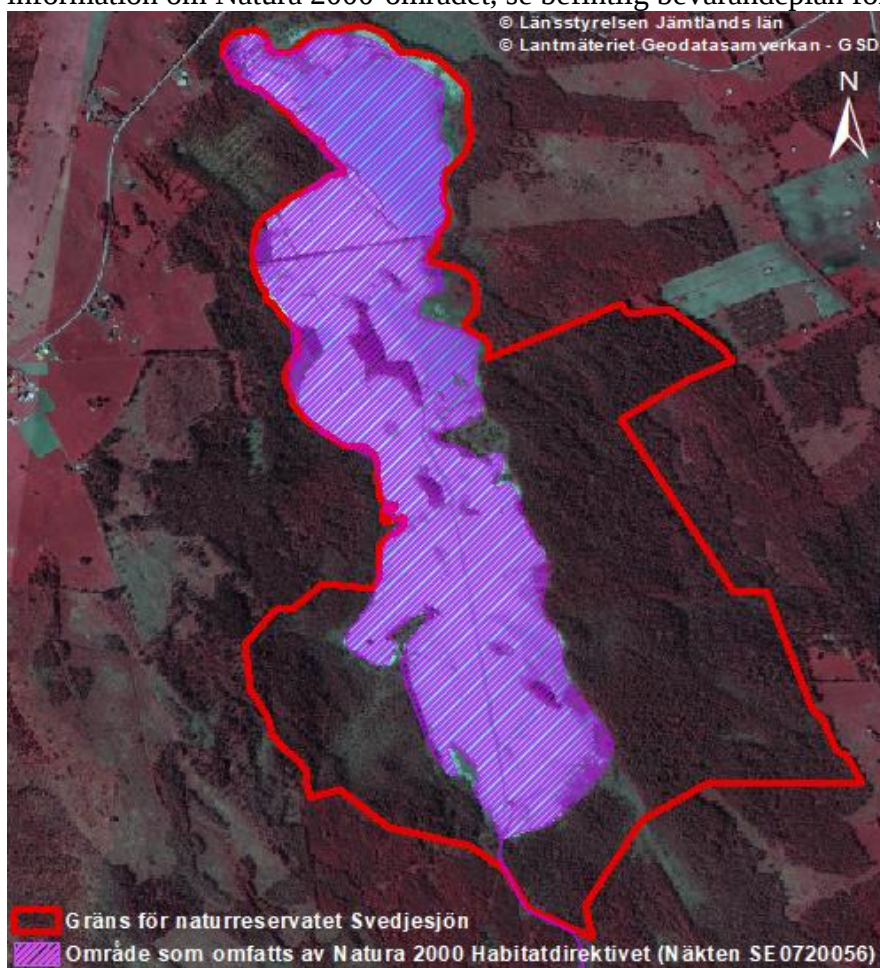
Prioriterade bevarandevärden

Naturreseptatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Rikt fågelliv.
- Kalkblekefält med såväl torrlagda blekeområden som grunda blekesjöar.
- Barrnaturskog och kalkbarrskog med kontinuitet av gamla träd samt inslag av kaltallskog.
- Områdets mångformighet och dess livsmiljöer för en stor mångfald av rödlistade- och andra naturvårdsarter, vilka omfattar bark- och vedlevande mossor, svampar och lavar samt insekter och vattenlevande organismer tillsammans med kalkgynnade kärlväxter, mossor och marksvampar.
- Natura 2000-naturtyp: Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140).

Natura 2000

Delar av naturreseptatet (80,4 hektar) är utpekade att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet, se figur 1. För ytterligare information om Natura 2000-området, se befintlig bevarandeplan för Näkten SE0720056.

Figur 1. Karta med naturreseptatet Svedjesjöns gräns samt område som omfattas av Natura 2000 enligt Art- och habitatdirektivet (Näkten SE0720056; 80,4 hektar).

Åtgärdsprogram för hotade arter eller livsmiljöer

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller livsmiljöer. Åtgärdsprogram som är aktuella för detta naturreservat har beaktats i de skötselåtgärder som anges i skötselplanen. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av ÅGP inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dessa kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter.

Tabell 1. Åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter eller naturtyper som är särskilt viktiga för förvaltningen.

Åtgärdsprogram	Kommentar
Rikkärr	Naturtypen omfattar cirka 30 hektar av naturreservatet. Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området men möjligheten finns att de ändå förekommer. Naturtypen har beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Kalktallskog	Naturtypen förekommer på några hektar inom naturreservatet och kalktallskogen har beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Hotade kransalger	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då andra kalgynnade kransalger som borststräfsse (<i>Chara aspera</i>), busksträfsse (<i>C. vulgaris</i>) och rödsträfsse (<i>C. tomentosa</i>) har hittats och kunskapsläget om förekommande kransalger är bristfälligt så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Rödlistade fjälltaggsvampar	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då skogen i naturreservatets till stora delar består av kalkbarrskog så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Brandinsekter i boreal skog	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Naturvårdsbränning är en del av åtgärdsprogrammet och då skogsmarken är föreslagen för naturvårdsbränning så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.
Skalbaggar på nyligen död tall och Skalbaggar på äldre död tallved	Ingen av de utpekade ÅGP-arterna har noterats i området. Då en hel del gamla tallar (<i>Pinus sylvestris</i>) ändå förekommer i naturreservatet så har åtgärdsprogrammet ändå beaktats i framtagandet av skötselplanen.

PLANDEL

Skötsel och förvaltning av naturreservatets naturvärden

Naturreservatet har delats in i fyra skötselområden (A-D) där den långsiktiga förvaltningen av områdets naturvärden skiljer sig åt. Skötselområde A utgörs av Svedjesjön med omkringliggande blekefält, skötselområde B består av rikkärr och barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog, skötselområde C utgörs av fuktig grandominerad kalkbarrskog och skötselområde D består av skogbevuxna holmar och en halvö ute i blekefältet och blekesjön.

Skötselområde A – Blekeområde (85 hektar)

Beskrivning

Skötselområde A omfattar blekeområdet Svedjesjön (figur 2 och 3), där huvuddelen utgörs av öppna blekeområden och kalkrika småsjöar. Mosaiken av blekefält är omkring 56 hektar stort och vattenspeglarna utgör tillsammans cirka 19 hektar. Under torra somrar kan stora delar av blekefälten helt torka ur. Vattennivån i Svedjesjön har sänkts vid något tillfälle, troligen någon gång under 1800-talet eller under 1900-talets början. Det är oklart med hur mycket vattennivån sänktes men kalkblekets omfattning visar sjöns tidigare utbredning. Vegetationen på blekefälten är sparsam och endast ett fåtal arter klarar att växa i den höga kalkhalten, bland dessa är mossan tegelbryum. Naturvärdena i området är främst knutna till kalkrikt vatten, torrlagt kalkblekefält samt tillfälligt översvämmade kalkblekefält där bland annat vadarfåglar söker föda.

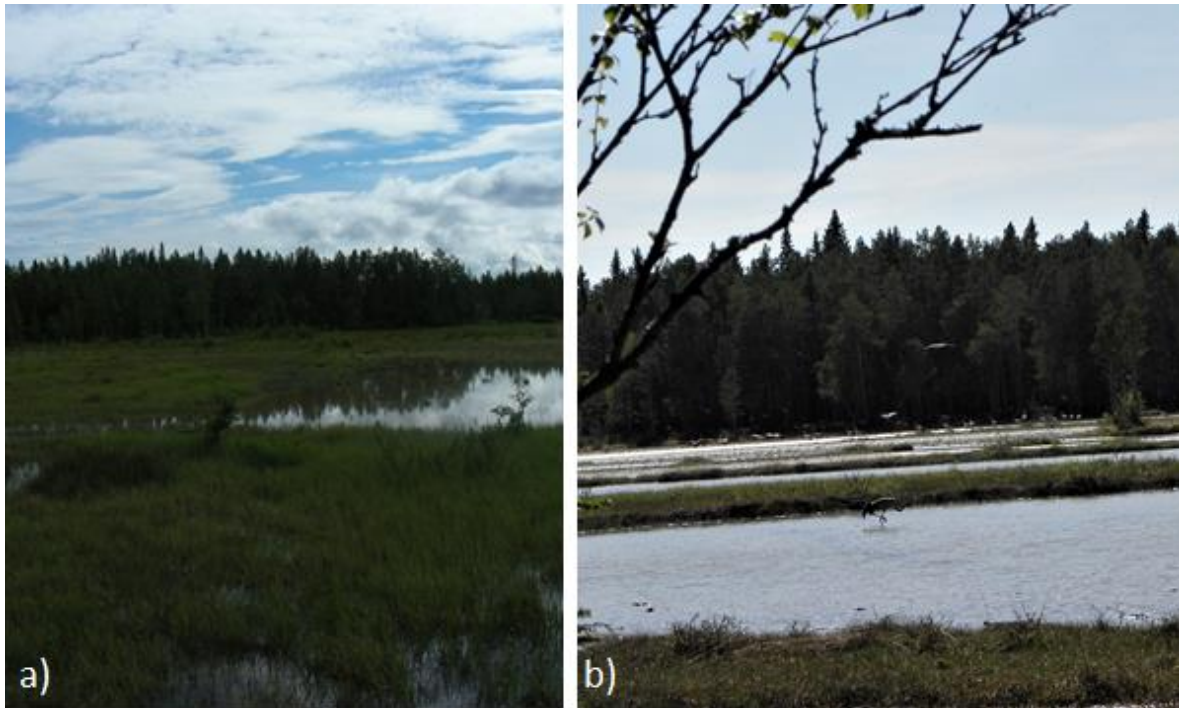

Figur 2. Skötselområde A: Översiktspild över Svedjesjön med blekefält (a) och sommaruttorkat blekefält med rede (b).

Bevarandemål

Kalkblekeområdet ska utgöras av öppna blekefält och kalkrika småsjöar. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för kalkblekefältets och blekesmåsjöarna typiska arter

främst inom artgrupperna mossor, kransalger, kärlväxter och fåglar. Skötselområdet ska vara fritt från körskador, fritt från främmande arter, fritt från påverkan från slamtransport samt ha naturlig näringsstatus. Svedjesjöns vattenstånd och vattenflöde samt blekefältens fuktighetshalt bör vara så lika som möjligt som nuvarande nivå. Det ska råda ett gynnsamt tillstånd för Natura 2000-naturtypen kalkrika oligo-mesotrofa vatten. Arealen för skötselområdet blekeområde ska vara 85 hektar.

Figur 3. Skötselområde A: Fuktigare del av bleket där det övergår mer till rikkärr (a) samt rastande tranor (Grus grus) (b).

Förvaltningsinriktning

- Röjning av igenväxningsvegetation.
- Inventeringar och övervakning.

Skötselåtgärder

- Upprättande av plan för röjning av igenväxningsvegetation på öppna blekområden samt utförande av åtgärder enligt plan. Detta i syfte att ta bort utsiktspunkter för fågelägggtjuvande kråkfåglar. Bortforslande av rester efter röjning ska ske med minsta möjliga påverkan på underlaget.
- Ornitologisk inventering av framför allt vadarfåglar samt inventering av mossfloran, främst tegelbryum.
- Upprättande av plan för långtidsövervakning av sjöns vattenstånd eller utflöde samt blekefältets fuktighetshalt och åtgärder enligt plan. Detta för att veta om en reglering av vattenutflödet från sjön behöver utföras om sjön riskerar att helt torka ut och delar av syftet med naturreservatet gå förlorat. Skulle åtgärder behöva vidtas ska det fattas ett tilläggsbeslut för detta arbete.

- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och främmande djur, som tillexempel mink (*Neovison vison*) och bisam (*Ondatra zibethicus*) tas bort med jakt.

Skötselområde B – Rikkärr och barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog (58 hektar)

Beskrivning

Rikkärren och barrnaturskogen med inslag av kalkbarrskog (figur 4) i skötselområde B har bitvis mycket höga naturvärden. Rikkärren utgörs främst av trädäckta kärr med olika grader av fuktighet. Mellan sju och åtta hektar av rikkärren är öppnare kärr. Innan dikning utfördes var andelen öppna kärr troligen större. Även upphörande av slåtter har satt sin prägel på igenväxning av kärren. På västra och södra sidan om det stora blekefalten är kärren täckta med något glesare skog än kärren på östra sidan. Skogen är bitvis grandominerad och bitvis talldominerad. Inslag av asp, sälg och björk förekommer. Granskogen kan oftast klassas som kalkbarrskog, medan den talldominerade skogen endast i undantagsfall utgörs av tydlig kalktallskog. Skog som växer i de fuktigaste delarna av rikkärren övergår på sina ställen i sumpskog. Skogen är generellt ganska gammal, men det är en ganska stor variation i trädåldrar både inom och mellan olika bestånd. Området bär spår av utmarksbete, dimensionsavverkningar, plockhuggning samt bortstädning av döda träd i varierande utsträckning. Brandspår finns men i nuläget präglas skogen främst av intern beståndsdynamik. På västra sidan av sjön finns inslag av kalktallskog med särskilt höga naturvärden samt en del mycket gamla tallöverståndare. I den nordliga delen av skogen, på östra sidan av sjön, är skogen växelvis grandominerad och talldominerad med inslag av kalkbarrskog men även blandad med mer ordinär skog. Bitvis ligger rikligt med nyare död ved som fällt under kraftiga stormar mellan år 2010 och 2015. Markvegetationen domineras lokalt av blåbärsris och lokalt av gräs och örter. Naturvärdena i skötselområdet är främst knutna till kalkrik jordmån, gamla träd, död ved och rikligt med markvatten.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av rikkärr, sumpskog och både tall- och grandominerad betespräglad skog, med inslag av kalkbarrskog, varvat med områden med mer naturskogsprägel. Rikkärrens öppnare ytor ska vara fortsatt öppna och rikkärrens glest trädbevuxna partier ska fortsatt ha omkring högst 30 % krontäckning av främst tall och lövträd. De delar av rikkärren som är skogbevuxna med mer än 30 % krontäckning ska fortsatt vara skogbevuxna. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för rikkärren typiska arter främst inom artgrupperna kärlväxter och mossor. Strukturen och sammansättning i områdets skog ska vara präglad av utmarksbete och luckighet i trädskiktet varvat med naturskog. Det ska vara en delvis öppen ljus skog, med solvarm mark för att gynna kalkbarrskogens örter och mykorrhizabildande marksvampar, och delvis mer sluten fuktig skog. Det ska inom överskådlig tid finnas gamla aspar och sälgar. Det ska finnas en stor andel gamla träd. I delar med kalkbarrskog ska det finnas en del torrträd och lågor av olika förmultningsgrad och i delar med naturskog ska det finnas rikligt med torrträd och lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt genom naturliga processer och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Skötselområdet ska vara fritt från körsador samt ha en så naturlig hydrologi som möjligt och naturlig näringsstatus. Det ska finnas rikliga, och ej minskande,

förekomster av för naturtyperna typiska arter främst inom artgrupperna insekter, fåglar, kalkgynnade kärlväxter och marksvampar samt bark- och vedlevande svampar och lavar. Området ska vara fritt från främmande arter. Arealen för skötselområdet rikkärr och barnaturskog med inslag av kalkbarrskog ska vara 58 hektar, av vilka minst åtta hektar ska utgöras av öppna kärr.

Figur 4. Skötselområde B: Öppet rikkärr vid kanten till blekefältet där vaxnycklar (*Dactylorhiza incarnata* var. *Ochroleuca*) växer (a), en (*Juniperus communis*) som indikerar tidigare utmarksbete (b) blåsippa (*Hepatica nobilis*) i grandominerad (*Picea abies*) kalbarrskog (c) samt talltorraka (*Pinus sylvestris*) (d).

Förvaltningsinriktning

- Hydrologisk återställning.
- Återskapa och bibehålla ett lucköppet och solgenomsläppligt trädskikt.
- Utmarksbete.
- Skötsel av öppna rikkärr.

Skötselåtgärder

- Återställning av dikningspåverkad hydrologi i områden markerade på skötselplankarta, bilaga 4a. Dikesigenläggningen ska föregås av en utvärdering av möjliga effekter på närområdet utanför naturreservatet. Med hänsyn tagen till resultatet av utvärderingen genomförs helt eller delvis igenläggning av diken. Förslagsvis används granunderväxt av olika åldrar vid igenläggning av diken.
- Upprättande av plan för att återskapa och bibehålla ett solgenomsläppligt, lucköppet, trädskikt i områden med kalkbarrskog, främst genom ringbarkning och fällning av gran i syfte att förbereda för utmarksbete. I områden med höga naturskogsvärden lämnas skogen utan åtgärder. Planen för minskning av gran ska upprättas i överensstämmelse med upprättande av plan för utmarksbete, se nedan. Åtgärder enligt planer bör inbegripa en minskning av gran i mindre steg, under tillexempel en 15- till 20-årsperiod, för att inte en för snabbt ökad ljusstillgång ska ge en stark grästillväxt på bekostnad av marksvampar. Förslagsvis börjar arbetet med att bara granunderväxt av olika ålder i kalkbarrskogsområden ringbarkas och/eller fälls. Fällda granar används till igenläggning av diken. Om det blir fällda granar kan de dras till områden med höga naturskogsvärden inom skötselområde B eller dras till skötselområde C för att inte störa möjligheten till utmarksbete. En avvägning mot risken för granbarkborreangrepp bör dock göras och om det blir för mycket död gran barkas en del av granarna. Riset kan med fördel bränns i mindre rishögar, punktbränning där det inte växer skyddsvärda arter. När, och om, möjligheten till utmarksbete har säkerställts kan åtgärder för minskning av gran utökas genom att i mindre steg utföra luckhuggning i kalkbarrskog. Om det blir för stora bröten som stör möjligheter till bete hanteras granen enligt ovanstående. Om möjligt kan djuren släppas innan minskningen av gran har färdigställts. En variation av lucköppna och mer slutna partier inom klabbarrskogen bör eftersträvas. Tall och lövträd ska sparas.
- Upprättande av en plan för utmarksbete, där utförandet av olika åtgärder preciseras, åtgärder utförs enligt plan. Planen bör upprättas i överensstämmelse med plan för minskning av gran.
- Upprättande av plan för skötsel av öppna rikkärr samt utförande av åtgärder enligt plan. Detta bör innebära borttagning av igenväxningsvegetation som yngre träd och buskar samt myrslåtter alternativt utmarksbete.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och främmande djur, som tillexempel mink och bisam, tas bort med jakt.

Skötselområde C – Fuktig grannaturskog med inslag av kalkbarrskog (31 hektar)

Beskrivning

Grannaturskogen med inslag av kalkbarrskog i skötselområdet har mycket höga naturvärden (figur 5). Inom område finns även mindre partier med rikkärr. Kalkbarrskogen i skötselområdet är framför allt grandominerad med mindre inslag av tall och lövträd som björk, asp och sälg. Skogen är generellt ganska gammal, men det är en ganska stor variation i trädåldrar både inom och mellan olika bestånd.

Skogen präglas främst av intern beståndsdynamik men en del brandspår förekommer.

Förekomsten av både stående och liggande död ved i olika åldrar är bitvis rikligt. Arterna

blackticka, ostticka, rosenticka och ullticka indikerar god kontinuitet av död ved.
Markvegetationen domineras främst av blåbärsris. Naturvärdena i skötselområdet är främst knutna till kalkrik jordmån, gamla träd, kontinuitet av död ved och rikligt med markvatten.

Figur 5. Skötselområde C: a) Lunglav (*Lobaria pulmonaria*) och doftticka (*Haploporus odoratus*) på sälg (*Salix caprea*), b) öppen glänta i kalbarrskog, c) grandominerad (*Picea abies*) skog samt d) ostticka (*Skeletocutis odora*) på liggande död ved.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av fuktig grannaturskog med inslag av kalkbarrskog, tallar och rikkärr. Det ska inom överskådlig tid finnas gamla aspar och sälgar. Skötselområdets struktur och sammansättning ska vara präglad av intern beståndsdynamik, med stor andel gamla träd, rikligt med torrträd samt lågor av olika förmultningsgrad. Tillkomsten av olika typer av död ved ska ske kontinuerligt genom naturliga processer och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Skötselområdet ska vara fritt från körskadur, ha en naturlig hydrologi och näringsstatus samt vara fritt från främmande arter. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtypen typiska arter inom artgrupperna bark- och vedlevande svampar och lavar, insekter, hackspettar samt kalkgynnade kärlväxter och marksvampar. Arealen fuktig grannaturskog med inslag av kalkbarrskog ska vara 31 hektar.

Förvaltningsinriktning

- Hydrologisk återställning.
- Skötsel av öppna rikkärr.
- Fri utveckling.

Skötselåtgärder

- Återställning av dikningspåverkad hydrologi, se skötselåtgärder skötselområde B.
- Efter att den hydrologiska återställningen är genomförd förväntas bevarandemålen för skogen nås genom fri utveckling.
- Upprättande av plan för skötsel av öppna rikkärr samt utförande av åtgärder enligt plan. Detta bör innebära borttagning av igenväxningsvegetation och myrslätter.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och främmande djur, som till exempel mink och bisam, tas bort med jakt.

Skötselområde D – Talldominerad skog på holmar (3 hektar)

Beskrivning

Skötselområdet (figur 6) utgörs av fyra delområden (D1-D4) med delvis mycket höga naturvärden. Delområdena ligger på tre skogbevuxna holmar samt en halvö ute i blekefältet och blekesjön. Delområde D1 är 1,5 hektar, delområde D2 är 0,3 hektar, delområde D3 är 0,9 hektar och delområde D4 är 0,3 hektar och samtliga områden består av talldominerad skog, delvis med inslag av kalktallskog. Naturvärdena är främst knutna gamla tallar, rikligt med markvatten och delvis till brandgynnad och brandskadad kalktallskog.

Bevarandemål

Skötselområdet ska bestå av talldominerad skog med inslag av kalktallskog. Skötselområdets struktur och sammansättning bör vara ljus och öppen för att gynna kalkbarrskogens örter och mykorrhizabildande marksvampar liksom föryngring av tall. Det ska finnas rikligt med äldre tallar, torrträd, lågor och brandskadad levande och död ved. Tillkomsten av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Skötselområdet ska ha naturlig hydrologi och naturlig näringsstatus. Det ska finnas rikliga och stabila populationer av för naturtypen typiska arter främst inom artgrupperna kalkgynnade kärlväxter,

kalkgynnad marksvampar, vedsvampar, lavar, insekter och hackspettar. Skötselområdet ska vara fritt från främmande arter. Arealen talldominerad skog på holmar ska vara 3 hektar.

Figur 6. Skötselområde C: Brandskadad tall (Pinus sylvestris).

Förvaltningsinriktning

- Naturvårdsbränning.

Skötselåtgärder

- Naturvårdsbränning där åtgärden utföres i enlighet med av förvaltare upprättad bränningsplan. Detta för att bibehålla och återskapa områdenas brandpräglade karaktär samt gynna tall och brandberoende och brandgynnade arter.
- Vid observation av främmande arter tas växter bort genom mekaniska metoder och främmande djur, som till exempel mink och bisam, tas bort med jakt.

Skötsel och förvaltning av naturreservatets friluftslivsvärden

Svedjesjöns fågelskyddsområde är ett förhållandevis känt utflyktsmål men med, så vitt Länsstyrelsen känner till, få besök. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett högre antal besökare. De flesta besökare kommer troligen att vara fågelskådare men som ett av Jämtlands läns värdefullaste blekefält kan området också locka en del botanister samt besökare som vill se det vita, unika och spektakulära ökenlandskapet.

Bevarandemål

Vid naturreservatets parkering, entré och eventuella rastplats bör det finnas god information om naturreservatets naturvärden samt om de bestämmelser som gäller för naturreservatet. Det ska även finnas god information för vad som gäller för tillträdesförbudsområdet och avgränsningen till tillträdesförbudsområdet ska tydliggöras. I anslutning till Svedjesjön bör

det om det efterfrågas, eller om ett behov av att leda besökare uppstår, finnas ett fågelskådartorn och underhållen rastplats.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor sätts upp på platser markerade på karta bilaga 1 och bilaga 4a. Mindre skyltar sätts upp runt tillträdesförbudsområdet. Informationstavla vid rastplats sätts upp endast om rastplatsen byggs.
- Underhåll av skoterled/körväg fram till naturreservatets entré och vidare till norra gränsen.
- Om det efterfrågas eller om behov av att leda besökare för att minska störning av fåglar och markslitage uppkommer ska: anläggning och underhåll av fågelskådartorn och rastplats ske, eventuellt på ett trädäck, samt stig och spång till tornet och rastplatsen, på platser markerade på karta, bilaga 1 och 4a. I anslutning till detta kan även ett en eldningsplats och ett utedass anläggas och underhållas.
- Utplacering och underhåll av spänger i de delar av naturreservatet där behov uppstår av att förhindra markslitage.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatet skall utmärkas i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Även gränsen till tillträdesförbudsområdet markeras.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

En översikt av skötselåtgärder som ska genomföras i naturreservatet Svedjesjön finns i tabell 2.

Tabell 2. Sammanfattning av skötselåtgärder som bör genomföras i naturreservatet Svedjesjön samt när dessa skötselåtgärder bör utföras.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio.	När	Frekvens
Hela naturreservatet	Markering av naturreservatets gränser.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Hela naturreservatet	Undanröjande av främmande arter.	1	Vid behov	Återkommande vid behov
Område för tillträdesförbud	Markering av gräns för tillträdesförbud.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
A	Upprättande av plan för röjning, inventering och övervakning.	1	Inom 3 år	Uppdatering vid behov
A	Åtgärder enligt upprättad plan för röjning, inventering och övervakning.	1	Enligt plan och enligt resultat av	Upprepas vid behov

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio.	När	Frekvens
B	Upprättande av plan för minskning av granunderväxt som del i förberedelse för utmarksbete.	1	Inom 2 år	Engångsåtgärd
B	Åtgärder enligt upprättad plan för minskning av granunderväxt som del i förberedelse för bete.	1	Inom 3 år	Enligt plan
B	Upprättande av plan för utökad minskning av gran och utmarksbete.	2	Inom 5 år	Engångsåtgärd
B	Åtgärder enligt upprättad plan för utökad minskning av gran och utmarksbete.	2	Enligt plan	Enligt plan
B och C	Igenläggning av diken.	1	Inom 3 år	Engångsåtgärd
B och C	Upprättande av plan för skötsel av öppna rikkärr.	2	Inom 5 år	Engångsåtgärd
B och C	Åtgärder enligt upprättad plan för skötsel av öppna rikkärr.	2	Enligt plan	Enligt plan
D	Naturvårdsbränning	1	Enligt upprättad bränningsplan	Enligt upprättad bränningsplan
Friluftsliv	Uppsättning av informationstavlor.	1	Inom 1 år	Återkommande vid behov
Friluftsliv	Skoterled/körväg underhålls.	2	Vid behov	Underhåll vid behov
Friluftsliv	Utplacering och underhåll av spänger där behov uppstår	1-3	Om behov uppstår	Underhåll och återkommande vid behov
Friluftsliv	Fågelskådartorn, rastplats samt stig och spänger anläggs.	1-3	Om efterfrågas eller behov uppstår	Underhåll vid behov
Friluftsliv	Utedass och/eller eldplats anläggs.	1-3	Om behov uppstår efter att torn och rastplats ev. byggts	Underhåll vid behov

Övriga uppgifter

Samråd med rennärigen

Innan någon större skötselåtgärd genomförs, så som uppsättning av stängsel för utmarksbete, utsättning av betesdjur samt bränning, ska samråd med Njaarke sameby ske.

Bränningsplan

Syftet med en bränningsplan är bland annat att tydligt redovisa bränningsområdets avgränsning (geografiskt och i terrängen), beskriva kvalitativa mål med bränningen ur naturvårdessynpunkt samt att tydliggöra bränningens planering ur säkerhetssynpunkt.

I samband med bränningsplaneringen ska samråd med Njaarke sameby ske.

Uppföljning

En uppföljning av beskrivna bevarandemål ska ske för varje skötselområde för bedömning av områdets bevarandetillstånd. Uppföljningsarbetet anges och utförs av Länsstyrelsen eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla en revidering av skötselplan och målindikatorer. Målindikatorer för uppföljning av bevarandemålen för naturreservatets skötselområden anges i ett särskilt dokument kallat uppföljningsplan som fastställs separat.

Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för fortlöpande tillsyn av att naturreservatets föreskrifter efterlevs.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltningen bekostas av Naturvårdsverket genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll.

Källförteckning

Tryckta källor

- Art- och habitatskyddsdirektivet 1992. Rådets (EU) direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.
- Fågeldirektivet 2009. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.
- Lundqvist, J, 1969: Jordartskarta över Jämtlands län, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr: Ca 45
- Lundqvist J, 1984: Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n, skala 1:200 000. Sveriges geologiska undersökning, serie nr Ba 31
- Länsstyrelsen i Jämtlands län 2012. Strategi för naturvårdsbränning och spontana bränder i skyddade områden i Jämtlands län 2012-2021. Diarienumr. 511-3838-2012.
- Naturvårdsverket 2005. Naturvårdsbränning. Vägledning för brand och bränning i skyddad skog. Naturvårdsverkets Rapport 5438.
- Naturvårdsverket 2005. Naturskyddsåtgärder i skogmyrmosaiker. Vägledning. Naturvårdsverkets Rapport 5516.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rikkärr. Naturvårdsverket rapport 5601.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar. Naturvårdsverket Rapport 5609.
- Naturvårdsverket 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av brandinsekter i boreal skog. Naturvårdsverket rapport 5610.
- Naturvårdsverket 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt 1009209 Blekbäcken & Stensundet. Naturvårdsverket Rapport 5669.

- Naturvårdsverket 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning. Naturvårdsverkets Rapport 5788.
- Naturvårdsverket 2009. Åtgärdsprogram för hotade kransalger: arter i kalkrika sjöar 2008-2011. Naturvårdsverket rapport 5848.
- Naturvårdsverket 2009. Åtgärdsprogram för kalktallskogar 2009-2013. Naturvårdsverket rapport 5967.
- Naturvårdsverket 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Naturvårdsverkets Rapport 6379.
- Naturvårdsverket 2013. Förvaltning av skogar och andra trädbärande marker i skyddade områden. Naturvårdsverket Rapport 6561.
- Naturvårdsverket 2013. Åtgärdsprogram för skalbaggar på nyligen död tall, 2014-2018. Naturvårdsverket rapport 6599.
- Naturvårdsverket 2014. Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved, 2014-2018. Naturvårdsverket rapport 6629.
- Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam 2013. Tillgängliga natur- och kulturområden. En handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade utomhusmiljöer. Naturvårdsverket Rapport 6562.
- Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2005, reviderad 2017. Nationell strategi för formellt skydd skog.
- Skogsstyrelsen 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer.
- Skogsstyrelsen 2014. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Skogsstyrelsen 2020. Ett urval av naturvårdsarter och andra indikatorarter. Skogsstyrelsen.
- Sveriges Geologiska Undersökning 1984. Karta över berggrunden i Jämtlands län utom förevarande Fjällsjö k:n.
- Östersunds kommun 1991. Översiktsplan för Östersunds kommun (samt ännu ej fastställd ny översiktsplan).
- Östersunds kommun 2013. Plan för naturvård och park.
- Östersunds kommun 2011. Vindkraft i Östersunds kommun. Tillägg till Översiktsplan.

Källor på internet

- Artdatabanken och Naturvårdsverket. Artportalen. www.artportalen.se.
- Lantmäteriet, Historiska kartor: Storskifte Sunne socken Svedje nr 1-6, 1797; Laga skifte 23-SUN-68, 1863; Generalstabskartan Åre J242-66-1, 1913 samt Ekonomiska kartan Gilleråsen J133-18E9h69, 1967. <http://historiskakartor.lantmateriet.se>.
- Naturvårdsverket. EU:s direktiv för biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Biologisk-mangfald-i-EU/EUs-naturvardsdirektiv/>.
- Naturvårdsverket. Natura 2000 i Sverige. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Natura-2000/>
- Naturvårdsverket. Biologisk mångfald. <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Biologisk-mangfald/>
- Naturvårdsverket. Process att bilda naturreservat. <https://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddad-natur/Naturreservat/Process-att-bilda-naturreservat/>.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Naturvårdsverket. Vägledning för arbetet med att bilda naturreservat.

<http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Process-att-bilda-naturreservat/#planera>

Riksantikvarieämbetet. Fornminnesregistret. Forsök: <https://app.raa.se/open/forsok/>
Sametinget. Underlag för planer. www.sametinget.se/8382 Kartor över Riksintresse, strategiska platser och årstidsland

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Skogsdataportalen
<http://skogsdataportalen.skogsstyrelsen.se/Skogsdataportalen/>

Skyddad natur. Bevarandeplan för Natura 2000-området Näkten SE0720056
<https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Rödlistade arter i Sverige. www.artfakta.se.

Övriga källor

Berggrundsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs berggrundsdatabas 2014-01-01. ©
Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Jordartsdata över Jämtlands län, hämtad från SGUs jorddatabas 2014-01-01. © Sveriges
geologiska undersökning (SGU)

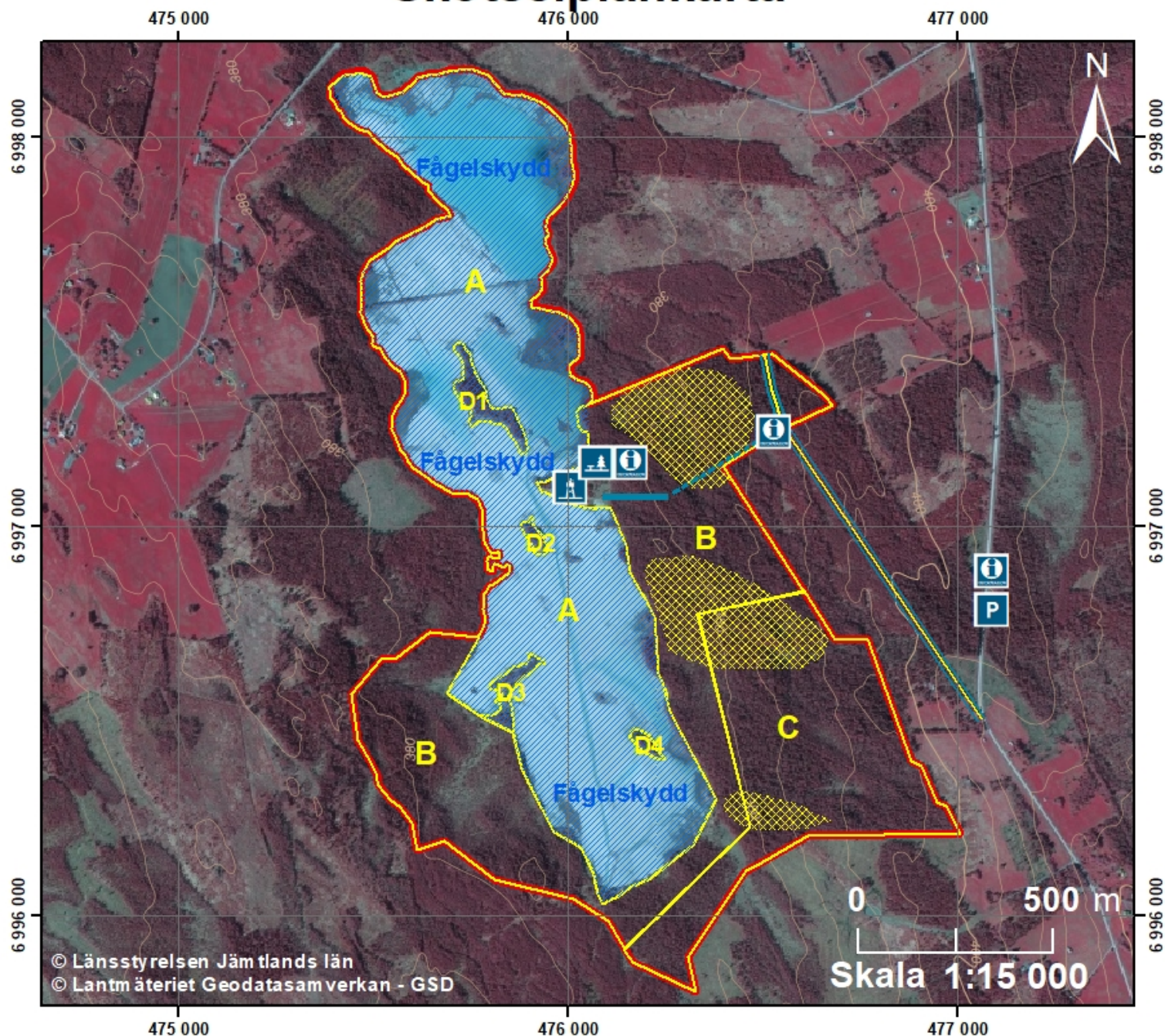
Länsstyrelsen i Jämtlands län. Länsstyrelsen naturvärdesinventeringar.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Naturreservatet Svedjesjön

Skötselplankarta

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

0 500 m
Skala 1:15 000

Gräns för naturreservatet Svedjesjön

Skötselområden

A. Röjning och övervakning

B. Avveckling av gran, bete och hävd samt eventuellt punktbränning

C. Fri utveckling i kombination med hävd av öppna rikkärr

D. Naturvårdsbränning

Igenläggning av diken

Tillträdesförbudet 15 mars till 15 augusti varje år

Skoterled/körväg/stig

Spång

Stig

Informationstavla

P-plats

Fågelskådartorn

Rastplats

Artförteckning naturreservatet Svedjesjön

I artförteckningen nedan anges ett urval av naturvårdsarter funna i naturreservatet Svedjesjön. Naturvårdsarter är enligt ArtDatabanken arter som är extra skyddsvärda, arter som indikerar att ett område har höga naturvärden eller arter som i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Inom begreppen återfinns rödlistade arter, fridlysta arter, nyckelarter, ansvarsarter, typiska arter och signalarter.

Förklaring till kolumnen Kategori:

- Rödlistekategori: EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = missgynnad och NE = ej bedömd.
- N2 = Ingår i Natura 2000 Art- och habitatdirektivet eller fågeldirektivet.
- § = Skyddad enligt Artskyddsförordningens (SFS 2007:845) paragrafer 4, 5, 6, 7, 8 och/eller 9.
- * = Indikatorart för kalkrik mark.
- ** = Exklusiv kalkart.
- *** = Växer enbart på blekeområden.

Förklaring till kolumnen Signalart

Signalarter (S) är arter som med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden (Skogsstyrelsen, 2020).

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signalart
Lavar			
<i>Chaenotheca laevigata</i>	Nordlig nållav	NT	S
<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lunglav	NT	S
<i>L. scrobiculata</i>	Skrovellav	NT	S
<i>Nephroma bellum</i>	Stuplav		S
<i>Schismatomma pericleum</i>	Rosa skärelav	NT	S
Svampar			
<i>Bovista paludosa</i>	Sumpäggschamp	NT, *	
<i>Cortinarius harcynicus</i>	Barrviolspindling	NT, **	S
<i>Diplomitoporus crustulinus</i>	Sprickporing	VU	
<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenticka	NT	S
<i>Haploporus odoratus</i>	Doftticka	VU, §	S
<i>Hydnellum suaveolens</i>	Dofttaggchamp	NT, *	
<i>Inonotus leporinus</i>	Harticka	NT	S

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signalart
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	Svavelrisk	*	S
<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granticka	NT	S
<i>P. ferrugineofuscus</i>	Ullticka	NT	S
<i>Ramaria karstenii</i>	Taggfingersvamp	VU, **	S
<i>Russula queletii</i>	Krusbärskremla	*	
<i>Skeletocutis odora</i>	Ostticka	VU	S
<i>Steccherinum collabens</i>	Blackticka	VU	S
Mossor			
<i>Campylium stellatum</i>	Guldspärrmossa	*	
<i>Catoscopium nigrum</i>	Svartknoppsmossa	*	
<i>Bryum wrightii</i>	Tegelbryum	EN, ***	
<i>Palustriella falcata</i>	Klotuffmossa	*	S
<i>Rhytidadelphus triquetrus</i>	Kransmossa	*	
<i>Scorpidium cossonii</i>	Späd skorpionmossa	*	
<i>S. scorpioides</i>	Korvskorpionmossa	*	
Kärlväxter			
<i>Carex hostiana</i>	Ängsstarr	NT, *	
<i>C. lepidocarpa</i> subsp. <i>jemtlandi</i>	Jämtstarr	*	
<i>C. rostrata</i>	Ljus flaskstarr	*	
<i>Convallaria majalis</i>	Liljekonvalj	*	
<i>Coeloglossum viride</i>	Grönkulla	§, *	S
<i>Corallorhiza trifida</i>	Korallrot	§	S
<i>Cypripedium calceolus</i>	Guckusko	N2, §, **	S
<i>Cystopteris montana</i>	Finbräken	**	S
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>incarnata</i>	Äkta ängsnycklar	NE, §, *	
<i>D. incarnata</i> var. <i>ochroleuca</i>	Vaxnycklar	§, *	
<i>D. majalis</i> subsp. <i>lapponica</i>	Sumpnycklar	§, *	
<i>Daphne mezereum</i>	Tibast	§, *	S
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	Tagelsäv	*	
<i>Epipactis helleborine</i>	Skogsknipprot	*	S
<i>Equisetum variegatum</i>	Smalfräken	*	
<i>Eriophorum latifolium</i>	Gräsull	*	
<i>Goodyera repens</i>	Knärot	VU, §	S

Postadress

831 86 ÖSTERSUND

Besöksadress

Residensgränd 7

Telefon

010-225 30 00

E-post

jamtland@lansstyrelsen.se

Webb

www.lansstyrelsen.se/jamtland

**Länsstyrelsen
Jämtlands län**

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signalart
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudsporre	§, *	
<i>Hepatica nobilis</i>	Blåsippa	§, *	E
<i>Hypochaeris maculata</i>	Slätterfibbla	NT, *	
<i>Juncus triglumis</i>	Lapptåg	*	
<i>Juniperus communis</i>	En	*	
<i>Lycopodium complanatum</i>	Plattlummer	§	
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtåtel	*	
<i>Neottia cordata</i>	Spindelblomster	§	S
<i>N. ovata</i>	Tvåblad	§, *	S
<i>Primula farinosa</i>	Majviva	*	S
<i>Pyrola chlorantha</i>	Grönpyrola		S
<i>Ribes alpinum</i>	Måbär		
<i>Schoenus ferrugineus</i>	Axag	*	S
<i>Triglochin palustris</i>	Kärrsälting	*	
<i>Vicia sylvatica</i>	Skogsvicker	*	
<i>Viola mirabilis</i>	Underviol	*	
Alger			
<i>Chara aspera</i>	Borststräfsse	*	
<i>C. tomentosa</i>	Rödsträfsse	*	
<i>C. vulgaris</i>	Busksträfsse	*	
Fåglar			
<i>Anas crecca</i>	Kricka	VU, §	
<i>A. platyrhynchos</i>	Gräsand	§	
<i>Anser fabalis</i>	Sädgås	§	
<i>Bucephala clangula</i>	Knipa	§	
<i>Calidris minuta</i>	Småsnäppa	§	
<i>C. pugnax</i>	Brushane	VU, N2, §	
<i>C. temminckii</i>	Mosnäppa	§	
<i>Charadrius dubius</i>	Mindre strandpipare	§	
<i>C. hiaticula</i>	Större strandpipare	§	
<i>Cygnus cygnus</i>	Sångsvan	N2, §	
<i>Gallinago gallinago</i>	Enkelbeckasin	§	
<i>Garrulus glandarius</i>	Nötskrika	§	
<i>Grus grus</i>	Trana	N2, §	

Postadress

831 86 ÖSTERSUND

Besöksadress

Residensgränd 7

Telefon

010-225 30 00

E-post

jamtland@lansstyrelsen.se

Webb

www.lansstyrelsen.se/jamtland

**Länsstyrelsen
Jämtlands län**

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori	Signalart
<i>Haematopus ostralegus</i>	Strandskata	NT, §	
<i>Lanius excubitor</i>	Varfågel	§	
<i>Larus canus</i>	Fiskmå	NT, §	
<i>Limosa limosa</i>	Rödspov	EN, §	
<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Större korsnäbb	§	
<i>Mareca penelope</i>	Bläsand	VU, §	
<i>Mergellus albellus</i>	Salskrake	N2, §	
<i>Motacilla alba</i>	Sädesärta	§	
<i>Numenius arquata</i>	Storspov	EN, §	
<i>Phalaropus lobatus</i>	Smalnäbbad simsnäppa	NT, N2, §	
<i>Podiceps auritus</i>	Svarthakedopping	N2, §	
<i>Regulus regulus</i>	Kungsfågel	§	
<i>Saxicola rubetra</i>	Buskskvätta	§	
<i>Tringa erythropus</i>	Svartsnäppa	NT, §	
<i>T. nebularia</i>	Gluttsnäppa	§	
<i>T. ochropus</i>	Skogssnäppa	§	
<i>T. totanus</i>	Rödbena	§	
<i>Turdus pilaris</i>	Björktrast	NT, §	
<i>Vanellus vanellus</i>	Tofsvipa	VU, §	

Postadress

831 86 ÖSTERSUND

Besöksadress

Residensgränd 7

Telefon

010-225 30 00

E-post

jamtland@lansstyrelsen.se

Webb

www.lansstyrelsen.se/jamtland